

TAMPERE RISTINARKKU VEIJANKUJA

Koekaiवास

A. Karivieri 1986

TAMPERE RISTINARKKU VEIJANKUJA

Koekaivaus rautakautisen kalmiston alueella

A. Karivieri 1986

S i s ä l l y s

Arkistotietoja

1. JOHDANTO	1
2. TAMPEREEN RISTINARKUN VEIJANKUJAN KOEKAIVAUKSEN TAUSTAA	1
3. KAIVAUSTYÖT, MAASTO JA MAAPERÄ	3
4. TUTKIMUKSEN TULOKSET	9

LUETTELOT KERTOMUKSEEN LIITTYVISTÄ KARTOISTA, NEGATIIVEISTA JA DIAPOSITIIVEISTA	12
OTE TAKAHUHDIN ISOJAKOKARTASTA 1:3125	15
PERUSKARTTAOTE 1:20000	16
YLEISKARTTA 1:500	17
LÖYTÖKARTTA 1:25	18
LUUJAKAUMAKARTTA, RUUDUT 32-38, TURVEKRS JA 1. KRS	19
LUUJAKAUMAKARTTA, RUUDUT 26-30, 32-38, 2. KRS	20
LUUKESKITTYMÄKARTTA, RUUDUT 26-30, 2. KRS 1:25	21

TAMPERE RISTINARKKU VEIJANKUJA

Arkistotietoja

Kunta: Tampere

Kylä: Ristinarkku/Takahuhti

Kohde: Veijankuja

Tilat: RNro 10:32(Takahuhti), om. Elna Salmelin
Leinolankatu 58 E 14
33580 Tampere

RNro 10:4(Takahuhti), om. Hilta Kaarina Tuominen
Veijanmäenkatu 15
33700 Tampere

RNro 10:38(Takahuhti), om. Hilta Kaarina Tuominen
ks. yllä

RNro 10:25(Takahuhti), om. Toivo Mattias ja Iina
Eliina Kässälä
Takahuhti as. 1
33700 Tampere

RNro 10:29(Takahuhti), om. Visa Juha Kustaa Kässälä
Kivisillanraitti as. 1
33610 Tampere

RNro 10:28(Takahuhti), om. Tampereen kaupunki

RNro 15:41(Takahuhti), om. Armas ja Martta Lahtomäki
Toivolan tila as. 1
33700 Tampere

TNro 18/4997/Ristinarkku, om. Elli ja Leo Grönlund
Jankankatu 25
33700 Tampere

Sijainti: PK 2123 11 MESSUKYLÄ ja 212312 AITOLAHTI

1. JOHDANTO

Museoviraston esihistorian toimiston toimesta suoritettiin 16.9. - 26.9. 1986 koekaivaukset Tampereen Ristinarkussa, jonne Tampereen kaupunki on suunnitellut rakennettavaksi Veijankuja-nimisen tien ja kyseiselle mäelle lohkonut pientalotontteja, joista tontille 18/4997/Ristinarkku Leo Grönlund on hakenut rakennuslupaa mäellä olevan maka-siinin pohjoispuolelle.

Kenttätöiden lisäksi suoritettiin kahden viikon jälkityöt. Kenttätöityönjohtajana toimi Arja Karivieri, piirtäjänä Minna Korolainen ja tutkimusapulaisena Sirkka=Liisa Seppälä. Apu-työvoimana oli 5-7 kaivajaa. Kustannukset maksoi Tampereen kaupunki.

2. TAMPEREEN RISTINARKUN VEIJANKUJAN KOEKAIVAUKSEN TAUSTAA

Tampereen Ristinarkun Veijankujan alue rautakautisine kalmis-toineen sijaitsee Tampereen kaupungissa lähinnä Takahuhdin kylän alueella Sammon valtatie eteläpuolella rajoittuen todennäköisesti etelässä Veijanmäenkatuun ja Ala-Heikkilänka-tuun, lännessä Kaarina Tuomisen tonttiin sekä idässä mahdolli-sesti Lahtomäen talon alueelle. Alue sijaitsee Messukylän uu-desta kirkosta noin 2,2 km itäkoilliseen ja Kaukajärvestä 2,4 km luoteeseen. Lähin rautakautinen kalmisto, Pappulanmäki, sijaitsee tutkitulta alueelta 300 metriä länteen.

Veijankujaa ympäröivällä alueella ei ole suoritettu kaivauk-sia aikaisemmin. Irtolöytöjä sitä vastoin on saatu useaan

otteeseen (KM 2536:361, 2635:492, 2986:4, 3150:1, 5351:54, 6066:1-3; HM 185:1-3; SatM 10150). Löydöt ovat pääasiassa miehen aseistukseen kuuluvia esineitä lähinnä viikinkiajalta, mutta ainakin yksi löytö, Yliskyläntyyppin keihäänkärki (KM 6066:2), viittaa kalmiston käyttöön jo merovinkiaikana. Pääosa irtolöydöistä on saatu Kässälän talon ympäristöstä;

Lahtomäen talon vierestä saatiin löydöt KM 5351:54 ja KM 6066:1-3. Syksyn 1986 kaivausten alueelta ei ole saatu irtolöytöjä aikaisemmin, koska kyseisellä alueella ei ole suoritettu maan pintaa rikkovaa rakennus- yms. toimintaa (esim. läheiset riihi ja makasiini on rakennettu suoraan maan pinnalle). Mäki on toiminut mm. lammashakana.

Jouko Rädyn vuosina 1971 ja 1972 suorittaman inventoinnin perusteella kohde merkittiin II luokan muinaisjäännösalueeksi nimellä 'Veijanmäki, Riihimäki ja Makasiinimäki' (Räty 1971-72, kohde 28). Veijanmäki tarkoittaa tässä Kässälän talon aluetta, Riihimäki riiheä ympäröivää aluetta Veijanmäenkadun pohjoispuolella ja Makasiinimäki makasiinin aluetta Veijanmäenkadun pohjoispuolella.

Tampereen kaupungin ilmoitettua mahdollisesta tiehankkeesta "Veijankuja 015K-1" tonttien RNro 10:4, RNro 10:32 ja RNro 10:38 alueella, esihistorian toimisto katsoi aiheelliseksi suorittaa koekaivauksia kyseisellä alueella. Koska lisäksi ilmoitettiin rakennushankkeesta makasiinin pohjoispuolelle (TNro 18/4997/Ristinarkku, om. Elli ja Leo Grönlund), tehtiin koekuoppia myös makasiinin viereen sekä viereiselle pellolle, johon myös suunnitellaan pientalorakennuksia (koekuoppa 5 tontille 20/4997/Ristinarkku). Tutkimukset suoritti koekaivausryhmä allekirjoitaneen johdolla ja apuna oli 5-7 nuorta. Yhteensä kaivettiin 21,5 m².

3. KAIVAUSTYÖT, MAASTO JA MAAPERÄ

Suunnitellun Veijankujan kohdalle (kuuluu Rädyn nimittämään Riihimäen alueeseen) vedettiin 38 metriä pitkät kaksi linjaa kujan pituussuunnassa kartta-pohjois - eteläsuunnassa. 1 m leveä koeoja avattiin väleille 16 - 30 m ja 32 - 38 m eli yhteensä 20 m². Lisäksi tehtiin neljä koekuoppaa Makasiinimäelle makasiinin itäpuolelle 10,5 metriä pitkällä linjalla. Koekuoppa 5 tehtiin makasiinista itään sijaitsevalle pellolle. Koekuoppa 6 kaivettiin Kässälän vanhan päärakennuksen länsipuolella olevan lehtimajan sisäpuolelle, koska haluttiin tarkastaa, onko kalmistoaluetta jäljellä lehtimajan alueella. Tilanomistaja Toivo Kässälä oli nimittäin löytänyt lehtimajan itäreunasta 1970-luvulla rautaisen teräseen (KM 23314:118). (Ks. yleiskartta) Koekuopat tehtiin 0,5 x 0,5 metrin kokoisina. Täten tutkitun alueen yhteispinta-ala oli 21,5 m². Kaivausalueesta piirrettiin yleiskartta 1:500 ja koeojasta pintavaaaituskartta väliltä 2-38 sekä väleiltä 16-30 ja 32-38 kartat tasoilta 1 ja 2. B-linjalta puuttuvat vaaitusluvut väleiltä 0-4, 20-21 sekä A-linjalta väliltä 0-2, koska puut estivät näkyvyyden. Kiintopisteeksi otettiin maakivi koeojan itäpuolella (korkeus 109,29 m mpy).

Kartta-pohjois - eteläsuuntaiset linjat A(itäpuolinen) ja B (länsipuolinen) kulkivat Veijanmäen kadun suunnasta Veijankujan alkupäästä laskien välillä 2-6 notkelmaan, joka päättyi koeojan ruudussa 22-24 (kuva 1, diat 11341, 11365). Sitten koeojanousi lounaaseen viettävää rinnettä Riihimäelle. A- ja B-linjojen erottama kaista 30-38 sijaitsikin jo mäen laella, josta Riihimäki laskee loivasti pohjoiseen Sammon valtatielle (diat 11342, 11363). Läheisen riihen läntinen nurkka sijaitsee 15 metriä koilliseen koeojan päätylinjan 38 NE-nurkasta (dia 11364).

Koeojan länsipuolella eli Riihimäen länsireunalla on tontilla RNro 10:38 tuotua maata; kyseisellä alueella on pieni kasvi-
maa. Riihimäen laella eli lähinnä koeojan koillis- ja itäpuo-
lella erottuu maan pinnalla useita noin 0,5 - 1 m halkaisi-
jaltaan olevia kiviä, joiden välinen maa on kuoppaista; tur-
peen alla on myös erotettavissa kiveystä (diat 11363, 11364).
Kivinen alue jatkuu itään Makasiinimäelle eli vanhan makasiin-
in alueelle sekä edelleen Veijanmäenkadun(ent. Aitolahden-
tie) eteläpuolelle Veijanmäelle eli Kässälän talon pihaan,
jossa isot kivet ovat selvästi nähtävissä (diat 11366-11368,
11370-11372). Kässälän vanhan päärakennuksen länsipuolella
olevan lehtimajan sisäpuolella erottuu selvä kuoppainen ki-
veys, ympäröivää piha-aluetta on jonkin verran tasattu nur-
mikkaa varten ja kiviä on kasattu lehtimajan reunoille ja il-
meisesti Rädyn mainitsemaan epämääräiseen kivistykseen (diat
11369, 11372). Lehtimajan ja vanhan päärakennuksen välisellä
alueella oli ennen talon perunamaa. Toivo Kässälä muutti alueen
nurmikoksi ja maata tasatessaan löysi lehtimajan itäreunasta
rautaesineen KM 23314:118.

Riihimäellä ja Makasiinimäellä kasvaa koivuja, pihlajia,
tontilla 10:38 istutettuna männyntaimia. Aluskasvillisuus
sisältää tyypillisiä niittykasveja. Makasiinin ympärillä on
villiintyneitä viinimarjapensaita.

Koeojan alueella turpeen paksuus vaihteli viidestä kymmeneen
senttiin. Paksuin humus oli notkelmassa, koeojan ruuduissa
16-20, mistä ei saatu mitään kalmistoon viittaavia löytöjä
(kuvat 7,12, diat 11347, 11354). Ruudussa 22-24 oli ensim-
mäinen voimakas hiili-alue (hiilinäyte 23314:79), mistä löy-
dettiin lähes turpeen pinnasta rautalevyn palasia, mikä viit-
taa resenttiin ajoitukseen, varsinkin kun ympäröivä maa oli

vastaavaa punertavaa humusmaata kuin ruuduissa 16-20 (kuvat 6,14, diat 11346, 11356). Ruudusta 20-22 kasvavan suuren koivun juuret estivät tarkemman tutkimisen (kuvat 7, 12, diat 11347, 11354).

Ruudussa 24-26, jossa maa nousee ja saavutaan ensimmäiselle isolle kivellet, maaperä muuttuu moreeniksi (kuvat 3,14, diat 11344, 11356). Ruudusta 26-28 alkaa ladottu kiveys ja tumma multamaa ja siitä on peräisin myös ensimmäinen poltetun luun kappale (ks. luukeskittymäkartta, s.21), lisäksi ruudun kaakkoisreunasta paljastui 2. kerroksessa ison kiven vierestä hiilialue (ks. tasokartta). (Kuvat 4,13, diat 11343, 11355)

Ruudussa 28-30 maa muuttuu vielä tummemmaksi, erityisesti ruudun luoteisosassa, jossa oli selvä hiilialue (ks. tasokartta, 2. taso). Ruudussa oli kolme pientä luukeskittymää, ensimmäinen ruudun luoteisosassa, toinen koillisreunassa profiilissa ylimpien kivien välissä (z=191) sekä kolmas kaakkoisreunan ylimpien kivien välissä (ks. luukeskittymäkartta, s.21).

Ruuduissa 32-38 eli Riihimäen laella maa oli selvästi tumminta, erityisesti linjalla 36. Kyseisissä ruuduissa ei ollut suuria maakiviä vaan paljastettu kiveys oli suhteellisen pientä ja tiivistä, harvempaa poikittaislinjalla 36. (Ks. tasokartat, kuvat 8-11, 15-17) Alueella oli suhteellisen ohut turve, n. 5 cm, sillä ensimmäiset löydöt tehtiin tarkastettaessa turpeita turpeenpoiston jälkeen (KM 23314:1,21). Koko kaistalta 32-38 löydettiin palanutta luuta, selvimmät keskittymät poikittaislinjoilla 34 ja 36 (ks. luujakaumakartat, s.19,20). Pronssispiraaleja (KM 23314:1-14) löydettiin lähinnä linjoilta 34 ja 36 (ks. löytökartta, s.18), ainoastaan yksi spiraali löytyi ruudun 32-34 kaakkoiskulmasta. Poikittaislinjalta 34 löydettiin myös kaksi pronssilenkkiä, toinen pyöreästä vartaasta tehty ja toinen litteästä pronssinauhasta (KM 23314:15,16). Kaksi tulessa kärsinyttä kaksoishelmeä sekä

kolme sinistä lasihelmeä löytyi kahdesta keskittymästä (KM 23314:21-25). (Ks. löytökartta, s.18) Linjalta 36 löytyivät myös paksummasta pronssivartaasta kierretyt kaksi isompaa spiraalia (KM 23314:6,14), jotka ovat mahdollisesti kuuluneet naisen asun pääkoristeisiin. Selviää palon jälkiä on nähtävissä neljässä helmessä (KM 23314:21-22,24-25) sekä linjalta 36 löytyneissä pronssikappaleissa, jotka ovat ilmeisesti peräisin sulaneista pronssi-esineistä. Sensijaan spiraalit, pronssilenkit ja yksi lasihelmi (KM 23314:23) eivät mahdollisesti ole olleet tulessa. Tulessa olleita esineitä löytyi näin ollen vain poikittaislinja 36:n keskittymästä, kun taas linjalta 34 löydetyt esineet eivät olisi olleet tulessa.

Koeojasta saadut löydöt ovat esineluettelossa numeroilla KM 23314:1-98 siten, että pronssispiraalit ovat numeroilla 23314:1-14, pronssilenkit numeroilla 23314:15-16 ja pronssinkappaleet numeroilla 23314:17-20. Lasihelmet löytyvät numeroista 23314:21-25 sekä ilmeisen resentit raudankappaleet numeroilla 23314:26-34. Palanut luu on numeroilla 23314:35-61 ja tiili/savitiiviste numeroilla 23314:62-68. Fajanssi/posliini(23314:69-76) otettiin talteen, mutta koeojan pinta-kerroksissa olleita lasin palasia ei tallennettu. Koeojan neljästä hiilikeskittymästä otettiin näytteet (23314:77-80), lisäksi kerättiin talteen yksittäisiä hiilenkappaleita (23314:81-90). Koeojan väliltä 16-28 löydettiin yksittäisiä kappaleita palamatonta luuta (23314:91-96). Koekuoppien löydöt on eroteltu löytöluettelon jälkeen numeroille 23314:99-117. Toivo Kässälän löytämä rautaesine on luettelon lopussa numerolla KM 23314:118. Joidenkin löytöjen yhteydessä esiintyy löytötason yhteydessä termi 'turvekerros', joka tarkoittaa sitä, että esine on löydetty maan pinnasta heti turpeen poiston jälkeen.

Koetia kaivettiin väleillä 16-30 ja 32-38 tasoon 2 asti, jonka jälkeen oja peitettiin muovilla (paitsi välillä 20-22 koivun kohdalla), jonka päälle kasattiin maa ja turpeet (dia 11362). Kaistaleiden päätynurkkiin iskettiin rautaputket tai -tangot merkeiksi (ks. yleiskartta).

Kaista 16-24 ei vaatine lisätutkimuksia, koska mitään kalmistoon viittaavaa ei tullut esiin, mutta kaistoja 24-30 ja 32-38 on syytä jatkaa vielä syvemmälle mahdollisten kiveyksen alaisten hautausten takia.

Koekuopissa todettiin seuraavaa:

Koekuopat 1-4 makasiinin itäpuolella (ks. yleiskartta)

KUOPPA 1 (23314:99-100)

Humus 8 cm. Ruskeaa multamaata, jossa pikkukiviä, 22 cm. Multamaassa lasia ja vähän hiiltä. Pohjamoreeni 5 cm. Yht. 35 cm.

(Leo Grönlundin mukaan kk 1:n kohdalta olisi poistettu pintamaata)

KUOPPA 2 (23314:101-105) (Kuva 18, dia 11360)

Humus 5-10 cm, turpeessa kiinni posliinia.

Alla tummaa kulttuurimaata, jossa tiilen paloja ja hiiltä, 5-10 cm. Poltettua luuta koekuopan pohjoisreunasta paljastuneen kiveyksen päältä (kivet 10-20 cm) 20 cm:n syvyydestä. Kaivaminen lopetettiin kiveykseen. Yht. 10-20 cm.

Koekuopan SW-nurkkaan laitettiin rautaputki.

KUOPPA 3 (23314:106-108) (Dia 11361)

Humus 5-10 cm, turpeessa lasia ja posliinia.

Alla tummaa kulttuurimaata 20 cm, sisälsi vähän hiiltä. Koekuopan koillisreunasta paljastui iso kivi. Kaivaminen lopetettiin, kun myös lounais-

nurkasta paljastui kiveys. Yht. 25-30 cm.

KUOPPA 4 (23314:109-110)
Humus 5 cm. Alla tummaa kulttuurimaata. Noin 10 cm:n syvyydestä löydettiin eläimen hampaita. Kulttuurimaakerros sisälsi myös hiiltä. Koekuopan itäreunasta paljastui kiveystä. Kaivaus lopetettiin, kun koekuopan syvyys oli 10-20 cm. Yht. 10-20 cm.

Koekuoppien 1 - 4 tarkempi sijoittuminen:

Kuoppa 1 Etäisyys 4,56 m itään makasiinin SW-nurkasta, 5,5 m etelään Veijanmäenkadun pohjoisreunaan ja 9 m itään tienristeykseen.
Kuoppa 2 3 m 1-kuopasta pohjoiseen.
Kuoppa 3 3 m 2-kuopasta pohjoiseen ja 6 m 1-kuopasta pohjoiseen. 3-kuopan SW-nurkasta länteen makasiinille 2,4 m.
Kuoppa 4 Etäisyys 10,5 m 1-kuopasta pohjoiseen ison kiven pohjoispuolelle.

(Etäisyydet laskettu koekuoppien SW-paaluista)

Koekuoppa 5 makasiinista itään olevalle pellolle (makasiinista itään sijoittuvan hiekkatien itäreunasta 35,3 metriä itään ja 16,7 metriä pohjoiseen Veijanmäenkadusta)

KUOPPA 5 (23314:111-115)
Humus 5 cm. Alla ruskeaa multamaata, jossa kiviä (halk. 10-15 cm), kerroksesta hiiltä, lasia, tiiltä, posliinia, raudan kappale. Yht. 20 cm.
(Koekuoppa tehtiin maansekaiseen kumpuun ison kiven itäpuolelle)

Koekuoppa 6 Kässälän pihalla olevan lehtimajan sisäpuolelle 1,5 metriä sem itäreunasta.

KUOPPA 6 (23314:116-117)

Humus 5-8 cm. Alla tummaa kulttuurimaata, jossa hiiltä. Kiveys alkaa heti turpeen alta, sisältäen keskikokoisia kiviä (\emptyset 30-40 cm). Kaivaminen lopetettiin kiveykseen. Yht. 25-30 cm.

4. TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimus osoitti, että koeojan kaistalla 26 - 38 paljastui polttokenttäkalmistoon liittyvä kiveys. Kaista 26 - 30 on ilmeisesti kalmiston reuna-aluetta, kun taas kaista 32 - 38 sijaitsee varsinaisella kalmistoalueella. Löytöjen perusteella voi sanoa kaistalla 32 - 38 olevan naisen hautaukseen liittyvää esineistöä, joka ajoittuu rautakauden lopulle, todennäköisesti viikinkiaikaan.

Löydöt ja palaneet luut keskittyvät kaistalla 32 - 38 kahteen kohtaan, poikittaislinjoille 34 ja 36. Linjalta 34 löydettiin pieniä pronssispiraaleja, yksi pyöreästä vartaasta taivutettu pronssisilmukka, yksi litteästä pronssinauhasta taivutettu lenkki ja yksi lasihelmi. Linjalta 36 löydettiin yksi pieni pronssispiraali, kaksi isoa pronssispiraalia (mahdollisesti pääkoristeen osia), kaksi yksittäishelmeä, kaksi kaksoishelmeä (kaikki helmet olivat lasista) sekä sulaneita pronssinkappaleita. Lisäksi voi todeta, että linjalla 36 olevat helmet ja pronssikappaleet ovat olleet tulen vaikutuksen alaisina, kun taas linjalta 34 löytynyt esineistö ei vaikuta olleen tulessa.

Selviä nokiläikkiä tuli koeojan alueelta neljästä kohtaa. Ruudussa 22-24 oli selvä hiilialue, jonka pinnasta löytyi rautalevyn kappaleita turpeesta. Tämä liittyi selvästi re-senttiin toimintaan. Varsinaisen kalmistokiveyksen alueelta tuli ensimmäinen hiilialue ruudun 26-28 kaakkoisreunasta kalmistokiveyksen ison reunakiven pohjoispuolelta. Toinen hiilialue kalmistoalueella oli ruudun 28-30 luoteisnurkasta, jonka reunasta löytyi poltettuja luita. Kaistan 32 - 38 selvän hiilialue oli ruudun 32-34 keskikohdalla. Lisäksi linjalla 36 oli erityisen mustaa ja nokista maata.

Koeojan alueella kaivettiin siis kaksi kerrosta ennen alueen peittämistä, joten tarkemmat jatkotutkimukset ovat tarpeen ainakin välillä 26 - 38, mahdollisesti vielä ruudussa 24-26 kalmiston reuna-alueen tarkentamiseksi. Selvää on, että kalmistoalue jatkuu kaistan 26 - 38 länsipuolelle jonkin verran (mahdollisesti jopa viereisen kasvimaan alueelle), mutta erityisesti olisi syytä tutkia kaistan 26 - 38 itäpuolista aluetta, johon on suunniteltu pientaloaluetta. Kalmistoon viittaavaa kiveystä on sekä Riihimäen että Makasiinimäen alueella ja Kässälän talon alueella, mitä osoittavat koekuopat 1-4 ja 6. Koekuopasta 2 löydettiin poltettua luuta, eli kalmiston koillinen reuna-alue on mahdollisesti makasiinin koillis- ja pohjoispuolella. Koekuoppa 5 tehtiin makasiinista itään sijaitsevalle pellolle, mutta siitä ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Se ei kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta, että polttokenttäkalmiston reuna-aluetta tai asuinpaikkajäännöksiä paljastuisi pellon länsireunalta. Kalmisto ei välttämättä ole yhtenäinen, vaan voi sisältää useita pesäkkeitä. Tähän viittaavat laajalta alueelta saadut aikaisemmat irtolöydöt.

Tampereen Ristinarkun Veijankujan koekaivaukset osoittivat, ettei minkäänlainen rakentaminen, maansiirto yms. Veijänmäen, Riihimäen ja Makasiinimäen alueella ole suotavaa enemmän kuin ilmeisen merkittävä myöhäisrautakautinen muinaisjäännösalue on tarkemmin kartoitettu ja tutkittu.

Turussa 28.10.1986

Arja Karivieri

Kenttätöönjohtaja

KERTOMUKSEEN LIITTYVÄT KARTAT

ote Takahuhdin isojakokartasta (mittaukset 1763,1764) s.15	
peruskarttaote, pk 2123 11 MESSUKYLÄ (painovuosi 1980)	
pk 2123 12 AITOLAHTI - " -	
1:20000	A4 s. 16
yleiskartta 1:500 A3 (pienennös A4)	s. 17
löytökartta 1:25	s. 18
luujakaumakartta, ruudut 32-38, turvekrs ja 1. krs	s. 19
luujakaumakartta, ruudut 26-30, 32-38, 2. krs	s. 20
luukeskittymäkartta, ruudut 26-30, 2. krs 1:25	s. 21
<i>pintavaaituskartta 1:50 A3</i>	<i>s. 22a-b</i>
<i>tasokartta 1:50 A2</i>	<i>s. 23</i>

KERTOMUKSEEN LIITTYVÄT NEGATIIVIT

f.66552 Koeojan paalutus kuvattuna eteläkaakosta Veijanmäenkadulta Riihimäen suuntaan	k.1 kuva- taulu 1
f.66553 Koeojan kaista 30-38 paalutettuna pohjoisesta, kaivajat työssä ruuduissa 22-30	k.2 kt.1
f.66554 Ruutu 24-26, taso 1 etelästä	k.3 kt.2
f.66555 Ruutu 26-28, taso 1 pohjoisesta	k.4 kt.2
f.66556 Ruutu 28-30, taso 1 etelästä	k.5 kt.3
f.66557 Ruutu 22-24, taso 1 etelästä	k.6 kt.3
f.66558 Ruudut 16-22, taso 1 pohjoisesta	k.7 kt.4
f.66559 Ruudut 32-38, 1. kerroksen kaivamista kuvattuna pohjoisesta	-
f.66560 Ruudut 32-38, taso 1 etelästä	k.8 kt.4
f.66561 Ruudut 34-38, taso 1 etelästä	k.9 kt.5
f.66562 Ruutu 36-38, taso 1 etelästä	k.10 kt.5
f.66563 Ruutu 32-34, yksityiskohta 2. kerroksen välitasokiveyksestä ruudun etelälaidassa kuvattuna lännestä	k.11 kt.6

f. 66564	Seulomassa kaivajat Jan-Peter Bäckman ja Tommi Kanerva	-
f. 66565	Ruudut 16-22, taso 2 pohjoisesta	k.12, kt.6
f. 66566	Ruudut 26-30, taso 2 pohjoisesta	k.13, kt.7
f. 66567	Ruudut 22-26, taso 2 etelästä	k.14, kt.7
f. 66568	Ruudut 32-38, taso 2 etelästä	k.15, kt.8
f. 66569	Ruudut 32-38, taso 2 pohjoisesta	k.16, kt.8
f. 66570	Ruutu 34-36, taso 2 pohjoisesta	k.17, kt.9
f. 66571	Koekuoppa 2:ssa paljastunut kiveys, syvyys 20 cm.	k.18, kt.9

(ff. 66552-66571 valok. A. Karivieri)

KERTOMUKSEEN LIITTYVÄT DIAPOSITIIVIT

nro 11341	Koeojan paalutus kuvattuna eteläkaakosta Veijanmäenkadulta Riihimäen suuntaan.
nro 11342	Koeojan kaista 30-38 paalutettuna pohjoisesta. Kaivajat työssä ruuduissa 22-30.
nro 11343	Ruutu 26-28, taso 1 idästä.
nro 11344	Ruutu 24-26, taso 1 lännestä.
nro 11345	Ruutu 28-30, taso 1 idästä.
nro 11346	Ruutu 22-24, taso 1 idästä.
nro 11347	Ruudut 16-22, taso 1 pohjoisesta.
nro 11348	Ruudut 32-38, taso 1:n kaivamista pohjoisesta kuvattuna.
nro 11349	Ruudut 32-38, taso 1 etelästä.
nro 11350	Ruudut 34-38, taso 1 etelästä.
nro 11351	Ruutu 36-38, luuesiintymä sektorissa SE, z=200.
nro 11352	Ruutu 32-34, yksityiskohta. 2. kerroksen väli-tasokiveystä ruudun etelälaidassa kuvattuna lännestä.

- nro 11353 Kaivajat Jan-Peter Bäckman, Tommi Kanerva ja Ari Salminen seulomassa.
- nro 11354 Ruudut 16-22, taso 2 pohjoisesta.
- nro 11355 Ruudut 26-30, taso 2 pohjoisesta.
- nro 11356 Ruudut 22-26, taso 2 etelästä.
- nro 11357 Ruudut 32-38, taso 2 etelästä.
- nro 11358 Ruutu 34-36, taso 2 idästä.
- nro 11359 Ruutu 36-38, taso 2 idästä.
- nro 11360 Koekuoppa 2:ssa paljastunut kiveys, syvyys 20 cm.
- nro 11361 Makasiinin itäpuolelle tehdyt koekuopat peitettynä. KK 3:n nurkkapaalu ja KK 2:n SW-kulmaan laitettu metalliputki näkyvillä. Kuva etelästä.
- nro 11362 Koeoja peitettynä pohjoisesta.
- nro 11363 Riihimäen lakea itäkaakosta.
- nro 11364 Riihimäen lakea kaakosta kuvattuna.
- nro 11365 Riihimäen eteläreuna kuvattuna eteläkaakosta Veijanmäenkadulta.
- nro 11366 Kässälän talon piham länsireunaa kuvattuna länsiluoteesta Veijanmäenkadulta.
- nro 11367 Kässälän päärakennus ja pihaa lännestä.
- nro 11368 Kässälän pihaa lännestä.
- nro 11369 Kässälän lehtimaja pohjoisluoteesta Veijanmäenkadulta.
- nro 11370 Kässälän pihaa (Veijanmäkeä) päärakennuksesta länteen.
- nro 11371 Kässälän pihaa länsiluoteeseen kuvattuna.
- nro 11372 Kässälän lehtimaja kaakosta kuvattuna.
- nro 11373 Kässälän vanhan päärakennuksen ja lehtimajan välinen alue lounaasta.

(nrot 11341-11373 valok. A. Karivieri)

Peruskarttaote 1:20000 2123 11 MESSUKYLÄ
2123 12 AITOLAHTI

Tutkimusalue rengastettu karttaan, sen yläpuolelle merkitty
katkoviivalla tutkimusalueen pohjoispuolelle sijoittuva
Sammon valtatie, joka ei vielä peruskartan tekövaiheessa
ollut valmistunut.

TAMPERE, RISTINARKKU

VEIJANKUJA 1986

KOEOJA, RUUDUT 32-38

1. JA 2. KRS

LÖYTÖKARTTA :

MK 1:25

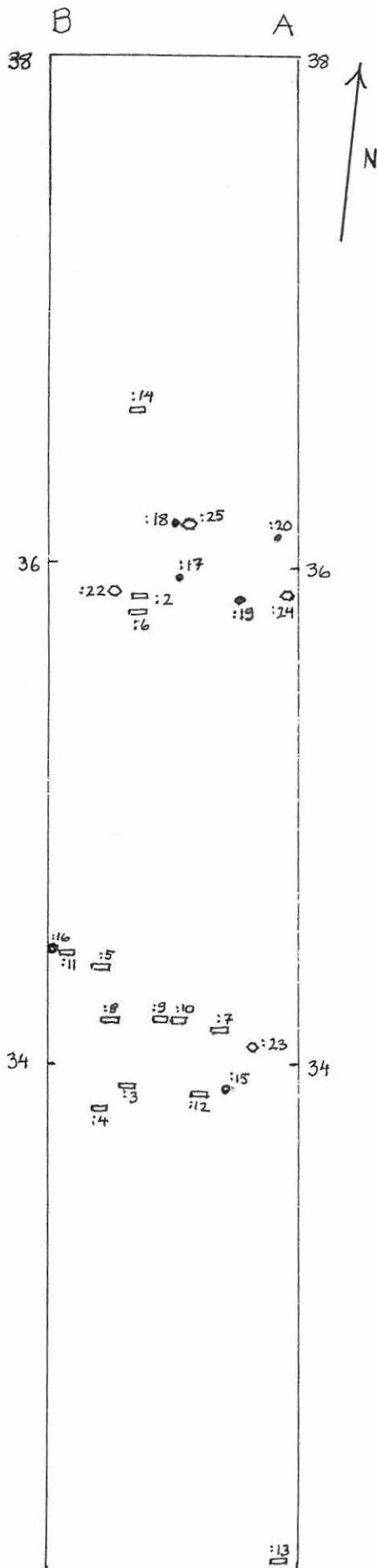
○ HELMI T. KAKSOISHELMI

□ PRONSSISPIRAALI

● PRONSSIN KAPPALE

○ PRONSSILENKKI

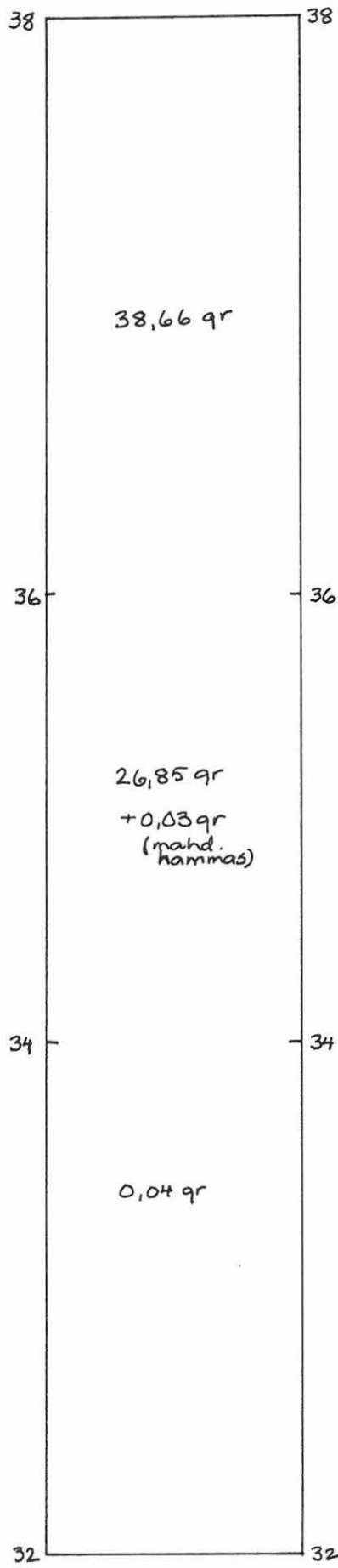
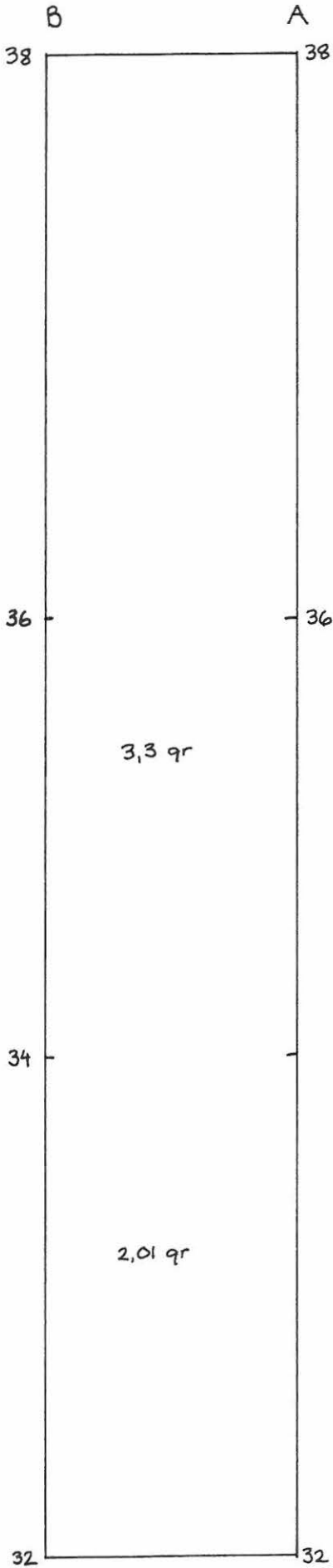
PIIRT. A. KARIJÄRVI

LÖYDÖT KM 23314.1 JA :21 PUUTTUVAT
KARTALTA, KOSKA LÖYTYIVÄT TURVETTA
TUTKIESSA (KS. LÖYTÖWETTELO).

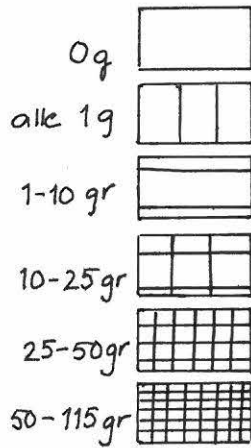
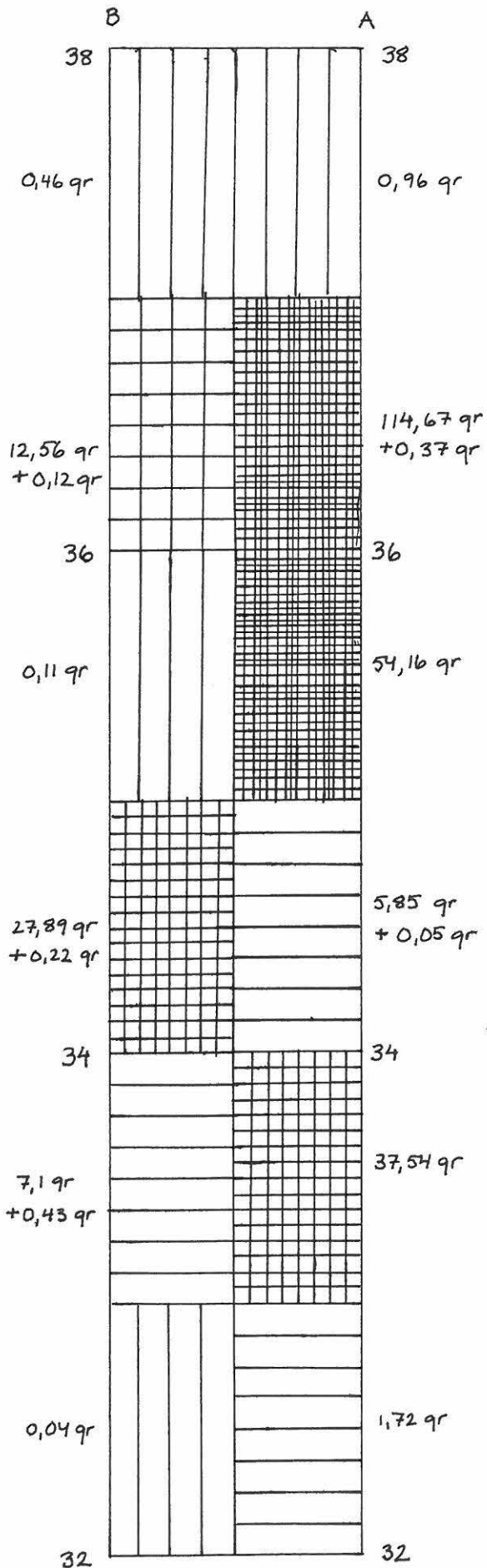
TURVEKERROS

1. KERROS

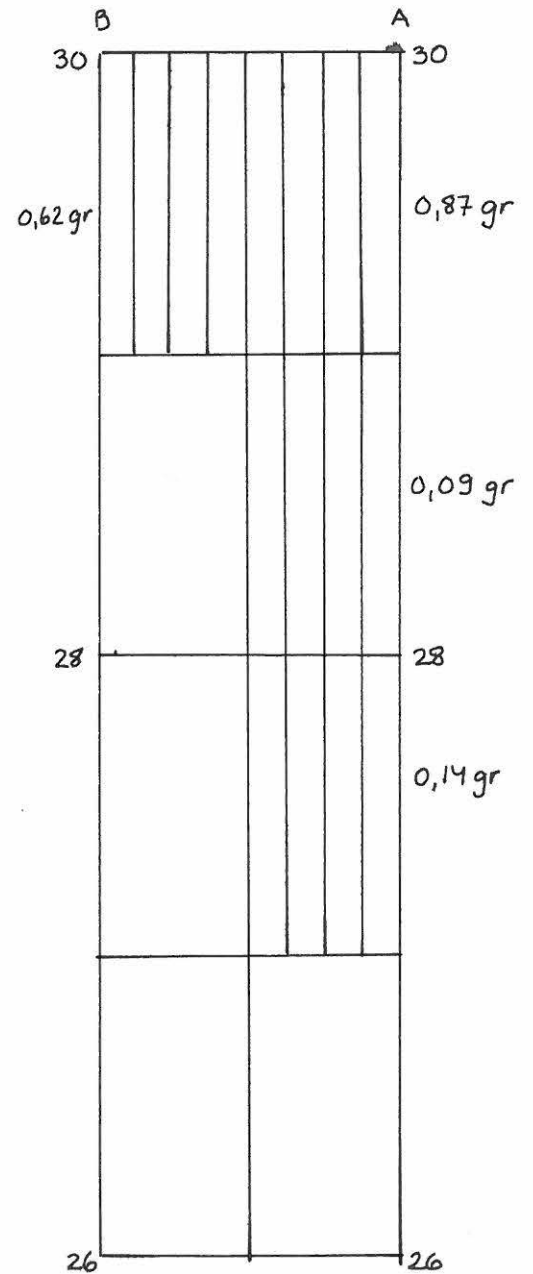

TAMPERE, RISTINARKKU
VEIJANKUJA 1986
KOEJA, RUUDUT 32-38
TURVEKERROS JA 1. KERROS
PIIRT. A. KARIVIERI

LUUJAKAUNAKARTTA

TAMPERE, RISTINARKKU
 VEIJANKUJA 1986
 KOEJOJA, RUUDUT 26-30, 32-38
 2. KERROS
 LUUJAKAUMAKARTTA
 PIIRT. A. KARIVIERI

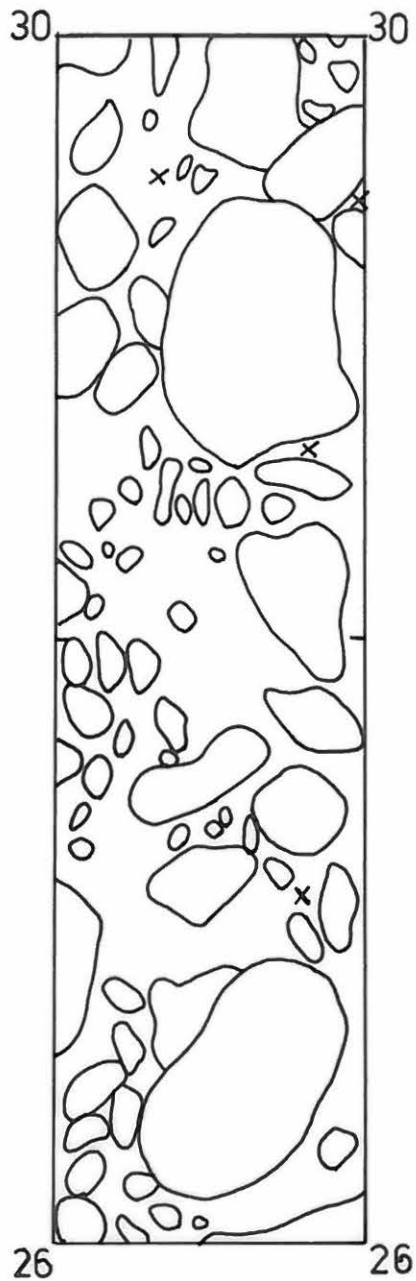
TAMPERE RISTINARKKU

VEIJANKUJA 1986

Koeoja, ruudut 26-30, 2. krs.

Luukeskittymäkartta

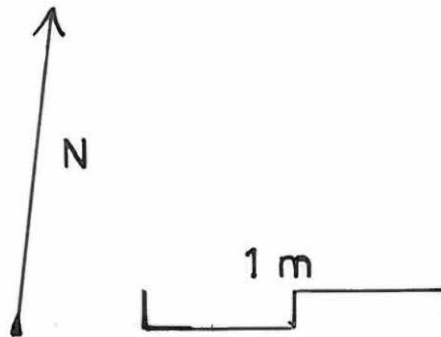
Piirt. A. Karivieri

Mk. 1:25

○ = kivi

x = palanut luu

(Maalajit ja korkeusarvot, ks. tasokartta)

TAMPERE, RISTINARKKU, VEIJANKUJA 1986

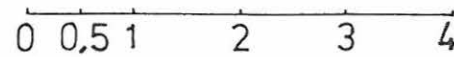
Koeoja

Pintavaaitus

Mittakaava ~~1:50~~

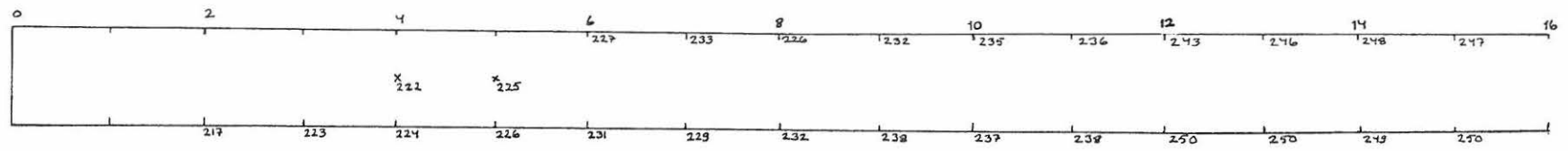
Kiintopiste 137 (109,29 m mpy)

P →

Joht. A. Karivieri

Piirt. M. Korolainen

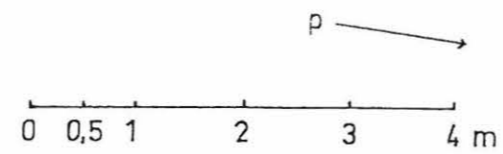
TAMPERE, RISTINARKKU, VEIJANKUJA 1986

Koeoja

Pintavaaitus

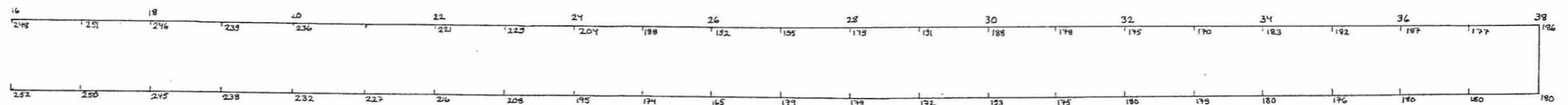
Mittakaava ~~1:50~~

Kiintopiste 137(109,29m mpy)

Joht. A. Karivieri

Piirt. M. Korolainen

TAMPERE, RISTINARKKU, VEIJANKUJA 1986

Koeoja

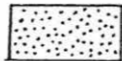
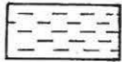

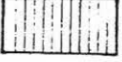
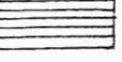
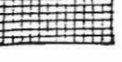
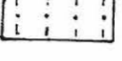
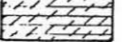
Tasot 1 ja 2

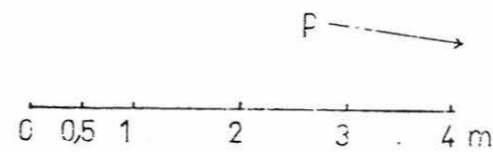
Mittakaava 4:50

Kiintopiste 137(109,29m mpy)

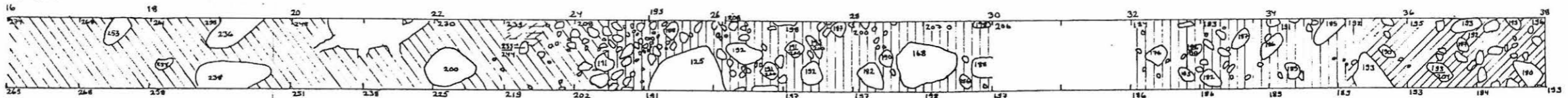
Joht. A. Karivieri

Piirt. M. Korolainen

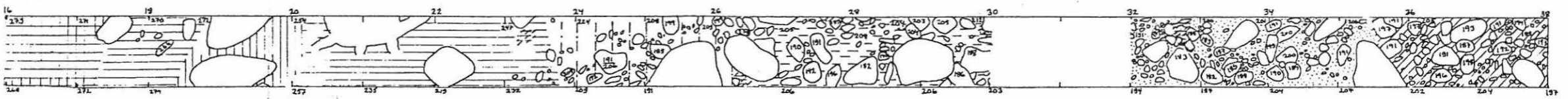
- punertava sora
- marmorani
- tumma kulttuurimaa
- punertava muuttamaa
- tumma muuttamaa
- ruskea hiekka
- humuspitoinen hiekka
- sora
- hiilialue

1. TASO

2. TASO

Tampere, Ristinarkku, Veijankuja 1986

Kuva 1. (f. 66552)

Kocojan paalutus kuvattuna etelä-
kaakosta Veijarmäenkadulta
Riihimäen suuntaan.

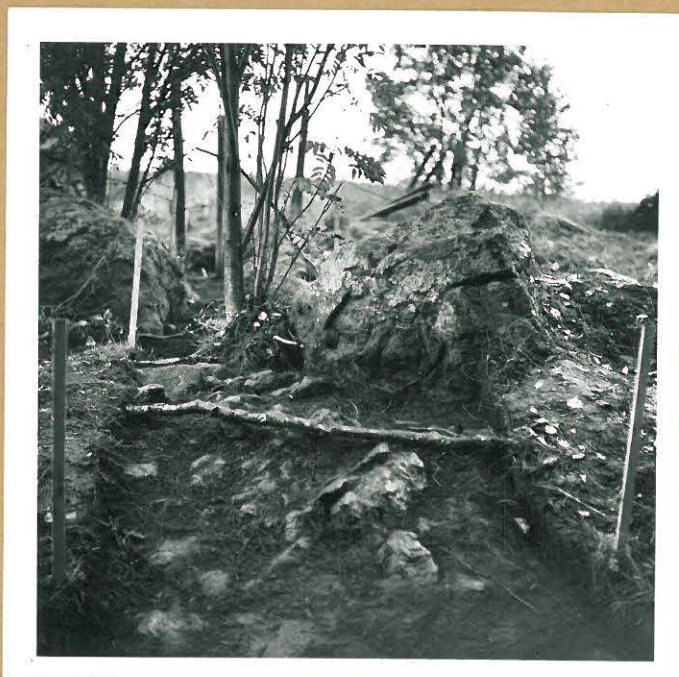
(Kuv. 15/9-86 A. Karivieri)

Kuva 2. (f. 66553)

Kocojan kaista 30-38 paalutettuna
pohjoisesta, kairajat työssä ruuduissa
22-30.

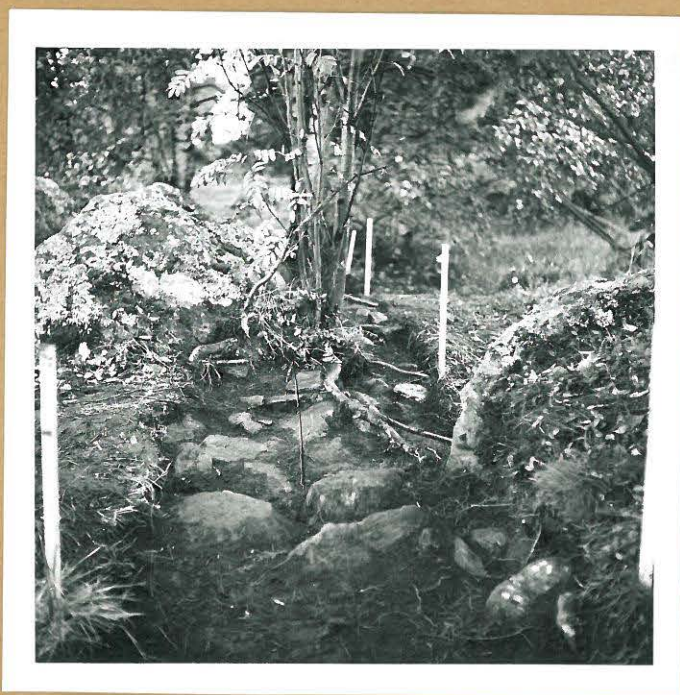
(Kuv. 17/9-86 A. Karivieri)

Kuva 3. (f. 66554)

Ruutu 24-26, taso 1 etelästä.

(Kuv. 17/9-86 A. Karivieri)

Kuva 4. (f. 66555)

Ruutu 26-28, taso 1 pohjoisesta.

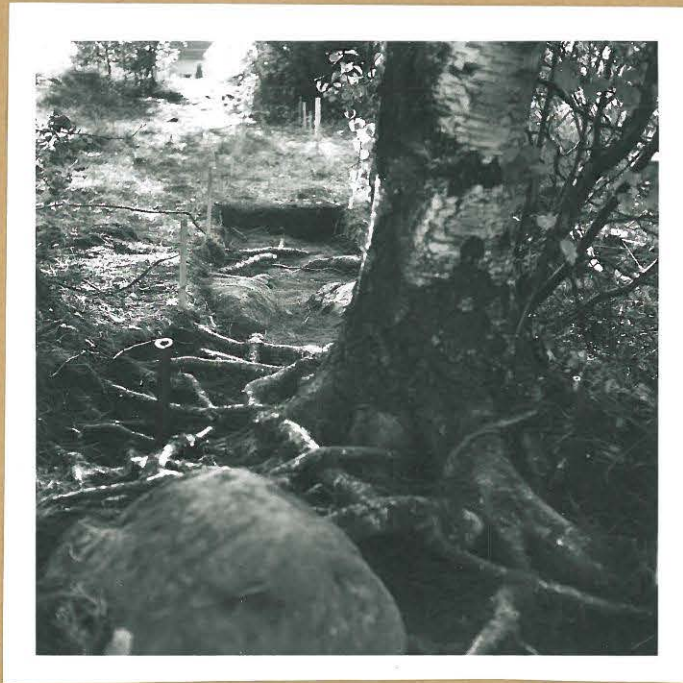
(Kuv. 17/9-86 A. Karivieri)

Kuva 5. (f. 66556)
Ruuntu 28-30, taso 1 etelästä.
(Kuv. 17/9-86 A. Karivieri)

Kuva 6. (f. 66557)
Ruuntu 22-24, taso 1 etelästä.
(Kuv. 18/9-86 A. Karivieri)

Kuva 7. (f. 66558)

Ruudut 16-22, taso 1 pohjoisesta.
(Kuv. 18/9-86 A. Karivieri)

Kuva 8. (f. 66560)

Ruudut 32-38, taso 1 etelästä.
(Kuv. 19/9-86 A. Karivieri)

Kuva 9. (f. 66561)
Ruudut 34-38, taso 1 etelästä.
(Kuv. 19/9-86 A. Karivieri)

Kuva 10. (f. 66562)
Ruutu 36-38, taso 1 etelästä.
(Kuv. 19/9-86 A. Karivieri)

Kuva 11. (f. 66563)

Runtu 32-34, yksityiskohta.

2. kerroksen välitasokiveystä ruudun
etelälaidassa kuvattuna lännestä.

(Kuv. 24/9-86 A. Karivieri)

Kuva 12. (f. 66565)

Runnut 16-22, taso 2 pohjoisesta.

(Kuv. 24/9-86 A. Karivieri)

Kuva 13. (f. 66566)
Ruudut 26-30, taso 2 pohjoisesta.
(Kur. 25/9-86 A. Karivieri)

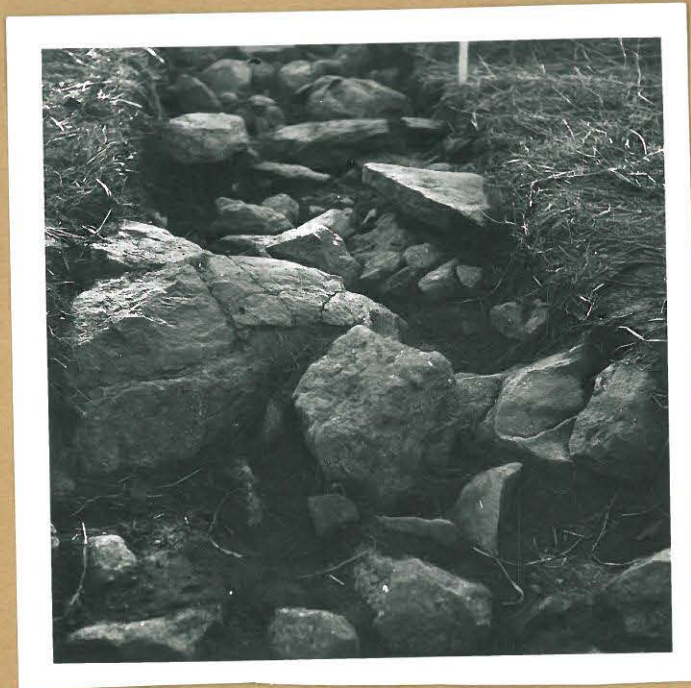
Kuva 14. (f. 66567)
Ruudut 22-26, taso 2 etelästä.
(Kur. 25/9-86 A. Karivieri)

Kuva 15. (f. 66568)
Ruudut 32-38, taso 2 etelästä.
(Kuv. 26/9-86 A. Karivieri)

Kuva 16. (f. 66569)
Ruudut 32-38, taso 2 pohjoisesta.
(Kuv. 26/9-86 A. Karivieri)

Kuva 19. (f. 66570)
Ruutu 34-36, taso 2 pohjoisesta.
(Kuv. 26/9-86 A. Karivieri)

Kuva 18. (f. 66571)
Koekuoppa 2:ssa paljastunut
kiveys, syvyys 20 cm.
(Kuv. 26/9-86 A. Karivieri)